

Javaslat a
„Régi korok kincsestára”
a Pápai Erkel Ferenc Ének-Zenei Általános Iskola néprajzi szobái
„[nemzeti érték megnevezése¹]”

települési/tájegységi/ágazati²
értéktárba történő felvételéhez

Készítette: KINDERTNÉ SURÁNYI LÍVIA (név)
Kindertné Surányi Lívia (aláírás)
Pápa, 2021. 01.11. (település, dátum)

¹ Kérjük, adja meg a nemzeti érték pontos megnevezését.

² Kérjük, húzza alá a megfelelőt.

I. A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve:

Kindertné Surányi Livia

2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név: Kindertné Surányi Livia
Levelezési cím: 8500 Pápa, Vízmű u. 11.
Telefonszám: 3066776187
E-mail cím: kindersuri@gmail.com

II. A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése: „Régi korok kincsestára”, a Pápai Erkel Ferenc Ének-Zenei Általános Iskola néprajzi termei

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása:³:

☐ agrár- és élelmiszergazdaság	☐ egészség és életmód	☐ épített környezet
☐ ipari és műszaki megoldások	☐ kulturális örökség	☐ sport
☐ természeti környezet	☐ turizmus	

a szakterületi besorolás indokolása: A Régi korok kincsestára elnevezésű teremben található egy népi élettér: konyha, éléskamra, tisztaszoba, mosdó, gazdasági rész. Olyan bútorok, tárgyak, eszközök várják a látogatókat itt, melyet valamikor elődeink használtak. A másik teremben egy osztályterem található közel száz éves iskolapaddal, az egykor használt palatáblákkal, fatolltartókkal, kalamárisokkal, régi füzetekkel, könyvekkel, hangszerekkel.

3. A nemzeti érték a magyarországi együtt élő népekhez, az államalkotó tényezőként elismert nemzetiségekhez kapcsolódó érték:

- igen
amely nemzetiség:⁴
- nem**

4. A nemzeti érték fellelhetőségének helye: Pápai Erkel Ferenc Ének-Zenei Általános Iskola, 8500 Pápa, Korona u. 29.

5. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik:

- települési**
- tájegységi
- ágazati

amely értéktár neve: Pápa Város Települési Értéktára

³ Egy szakterületenkénti kategória megjelölése lehetséges.

⁴ Kérjük, jelölje és nevezze meg, amennyiben magyarországi együtt élő népekhez, az államalkotó tényezőként elismert nemzetiségekhez kapcsolódó az érték.

6. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása, a megjelölt szakterületi kategória indokolása (amennyiben nemzetiséghez kapcsolódó érték, a nemzetiségi vonatkozások, a nemzetiséghez való kötődés bemutatása):

Mindkét terem arra hivatott, hogy be tudjuk mutatni a gyerekeknek elődeink rég elfeledett használati tárgyait, kincseit. Nagyon nehéz volt összegyűjteni a régiségeket, hiszen azok java már falumúzeumban található. Köszönet illeti tanítványainkat, kollégáinkat, a szülőket, ismerősöket, akik lelkesen hozták el a nagyszülők, dédszülők még meglévő tárgyait. Így be tudunk rendezni egy falusi életteret: a konyhát, a tisztaszobát, a mosdót, az éléskamrát, a gazdasági részt. A másik teremben pedig egy régi tantermet. A múzeumpedagógiai foglalkozásainkon a gyerekek visszacsöppennek abba a világba, ahol a mai korszerű eszközök őseit mutatjuk be.

Öt tematika köré csoportosítottuk a foglalkozásokat, melynek címét a régi falvédők szövege ihlette:

1. Konyha, tisztaszoba, mosdó: Kedves vendég nem kínálunk, végy egyedül, itt a tálunk!
2. Kamra: Van itt mindenféle jó falat, aki éhes, jóllakhat!
3. Gazdaság: Bort, búzát, békességet, csinos, dolgos feleséget!
4. Iskola: Istennek, hazának, tudománynak
5. Régi korok kincsestára dvd-ből feladatlap

Kipróbálhatják a mákdarálást, hogy az illatos kávészemekből hogyan lesz porhanyós kávé a régi fából készült kávédarálóban. Megfoghatják a szenesvasalót, rácsodálkozhatnak a régi sparheltre. Megnézhetik a konyhakredencben tartott eszközöket. Játékos formában megtaníttjuk a nevüket, hasznukat. Bepillantást nyerhetnek a tisztaszobába, ahol áll a katiban a gyerek, vagy éppen elringathatják közösen énekelt altatódallal a kiságyban fekvő pólyásbabát. Megmoshatják a kezüket a fából készült tartóban levő lavórban, megtörölhetik azt a hímzett törölközőben. Megnézhetik, hogyan sulykolták, mángorolták az asszonyok ruhákat. Vagy éppen hogyan prakkerolták ki a port a szőnyegből. Korabeli képek és videófelvevételek is segítik elképzelni a régi világot. A kamrában elfeledett kincsek sorakoznak: vindók, sajtárok, zsomporok, vajköpülő, régi mázsa. A gyerekek tölthetnek kolbászt régi hurkatöltővel. A gazdasági részben képet kapnak, miféle eszközökkel dolgoztak a földeken eleink. Videón is megtekinthetik a „Régi korok kincsestára” elnevezésű helyiségünket. Feladatlapok kitöltésével tanúsíthatják, hogy megőrizték a múlt egy szeletét. Megfér egymás mellett a palatáblára írt jó válasz és a tableten megoldott feladat. Jelezve ezzel, hogy a múlt és a jelen milyen szoros kapcsolatban van egymással. „A múlt erős gyökér, jelen és jövő belőle él. „(Bábel Balázs). A tanteremben kipróbálhatják, hogyan tanultak a múlt századokban a kisdíákok. Milyen volt a felszerelésük. Összehasonlíthatják, hogyan fegyelmeztek egykor s hogyan ma a pedagógusok. Megtapasztalják, miféle elemózsiát vittek a gyerekek tízóráira: egy szem alma, hagyma meg egy karéj kenyér. Hideg időben sült krumpli a zsebbe, hogy melegítse a kezüket. Összegezve: bepillantást nyerhetnek az egykori iskolai életről.

Természetesen nemcsak a mi tanulóink vehetnek részt ezeken a foglalkozásokon, hanem bárki, aki érdeklődik a hagyományok iránt. A 2019-es évben a város szinte valamennyi óvodás nagycsoportosa részt vett az élménypedagógiai foglalkozásunkon.

7. Indokolás az értéktárba történő felvétel mellett:

Szeretnénk, ha megtanulnák a gyerekeink, magyarnak lenni dicsőség. Ugyanakkor kötelezettség is. Európában élünk, de először is magyarok vagyunk, aztán európaiak. Ragaszkodunk az otthonunkhoz, családukhöz, anyanyelvünkhöz, szokásainkhoz, kultúránkhoz. Őseink megmutatták nekünk, hogy mi a hazaszeretet. Nekünk, az utódoknak, ebben az anyagi és elidegenedő világunkban fontos az értékek megismerése, megőrzése, továbbadása. A kodályi gondolatot követve: „Népet csak egészben lehet megismerni. A nép dalait csak az ismeri meg igazán, aki ismeri a szokásait, ruházatát, ételét, építkezését, egész életét.”

8. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források):

<https://www.veol.hu/kultura/helyi-kultura/a-papai-iskolaban-megelevenedik-a-neprajzi-kiallitas-3161709/>

https://www.papa-ma.hu/index.php?op=cikk_reszletes&id=18879

https://papa-ma.papaesvideke.hu/index.php?op=cikk_reszletes&id=19181

https://www.youtube.com/watch?v=1P6RDQfNyR4&ab_channel=IskolaP%C3%A1paErkel

https://www.youtube.com/watch?v=ke59fT4wSUw&ab_channel=IskolaP%C3%A1paErkel

https://www.youtube.com/watch?v=BR8k85M_ais

9. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

<http://erkelsuli.hu/web/>

III. MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja

konyha

kamra

tisztaszoba

gazdasági rész

iskola

foglalkozás iskolásokkal, ovisokkal

2.A Htv. 1. § (1) bekezdés m) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek

Ajánlás

„Tiszteld a múltat, hogy érthesd a jelent és munkálkodhass a jövőn.”

Széchenyi István, a legnagyobb magyar szavai iránymutatást jelentenek ma is minden felelősen gondolkozó magyar számára. A Pápai Erkel Ferenc Ének-Zenei Általános Iskola Pedagógiai programjában a minőségpolitikai hitvallása ezzel az idézettel zárul. Nem véletlenül. Az iskola vezetése és a tantestület kiemelt feladatának tekinti a művészeti nevelést. A versenyképes ismeretek átadása mellett nagy hangsúlyt fektetünk a hagyományőrzésre. A zenei képzés mellett néptáncoktatás is folyik. Ez a tevékenység egészült ki múzeumpedagógiai foglalkozásokkal.

2018 novemberében egy álom vált valóra. Az iskolában kialakításra került a „Régi korok kincsestára” nevű állandó kiállításunk. Sikerült olyan tereket kialakítani, ahol a tanulók foglalkozások keretében ismerkedhetnek meg azokkal a használati tárgyakkal, amelyeket nagyszüleink, dédszüleink használtak.

A felnőttek nosztalgiáznak, mikor belépnek. „Jaj, ezt tudom mi! Ezt használta az én nagymamám is. „Ilyenünk nekünk is volt!” „Húúú! Ez azért már megdöbbentő, hogy már múzeumban vannak azok a tárgyak, amiket mi még használtunk nem is olyan régen.” Ilyen és ehhez hasonló mondatok hangzanak el.

A gyerekek nagy része nem is ismeri ezeket a tárgyakat, ezeket a szavakat, kifejezéseket. Kíváncsian nézegetik őket, hallgatják a róluk szóló meséket. Honnan is ismernék, hiszen még nem is éltek akkor!

Nekünk, felnőtteknek viszont az a feladatunk, hogy ne hagyjuk feledésbe merülni múltbeli örökségünket. Főként egy olyan iskolában, ahol ez még külön kiemelt cél is!

„A szülőföld és Magyarország megismerése, szeretete, megóvása. A nemzeti kultúra ápolása: a nemzeti múlt megismerése, megértése, emlékeinek, hagyományainak, jelképeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. Egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet kialakítása.” (Ped. prog. 13. oldal)

Úgy érzem, az állandó kiállításunk kuriózum. Kevés iskola van az országban, ahol a gyerekek rendelkezésére áll két olyan néprajzi terem, amelyekben a pedagógusok ennyire közel tudják hozni a tanulókhöz a múlt kincseit. Mindemellett lehetőség nyílik a hozzánk ellátogató érdeklődőknek, hogy ők is részesüljenek egy feledhetetlen időutazásnak. Éppen ezért jó szívvel ajánlom és bízom benne, hogy a „Régi korok kincsestára” kiállítás méltó arra, hogy a Települési Értéktár soraiba kerüljön!

Pápa, 2021. január 27.

Heizer Zoltánné intézményvezető

AJÁNLÁS

A Pápai Erkel Ferenc Ének-Zenei Általános Iskola a „Magyar vagyok” programon belül emlékszobát hozott létre 2018 novemberében. Ez az idők folyamán további tárgyakkal bővült, így már érdekessé vált arra, hogy a helyi értéktárba bekerüljön.

Az egykori iskolai eszközök, felszerelések ma már kuriózum számba mennek, hisz nagyszüleink korát idézik. Az egyéb használati tárgyak, berendezések, eszközök is a múltat jelenítik meg.

A régi mesterségek kihalófélben vannak, lényeges ezek megismertetése, hisz legtöbb esetben a használati eszközökön keresztül ismerhető meg maga a mesterség, melyek eszközeit nagyrészt kézi erővel, esetleg gőzzel működtették.

A múlt megőrzése, annak értékei a mai, modern világban is fontosak, jelképezik az egykori helytállást, a munkakörülményeket és ezen keresztül üzennek a mai idők emberének minderről.

Fentiekre tekintettel jó szívvel ajánlom az értéktárba történő felvételét.

Pápa, 2021. január 26.

Dr. Kovács Zoltán
országgyűlési képviselő

2. A javaslatban megadott adatok kezelésére, illetve a benyújtott teljes dokumentáció, - ideértve a csatolt dokumentumok, saját készítésű fényképek és filmek felhasználására is - vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat

III. 3. A javaslatához csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználására
vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat

Alulírott **Kindertné Surányi Livia** engedélyezem, hogy az általam a **Régi korok kincsestáráról** (az érték megnevezése) készített fényképeket, a teljeskörű adatokat, illetve a teljes dokumentáció kezelését **PápaVáros Települési Értéktára Bizottság** korlátlanul, bármikor térítés- és díjmentesen felhasználhassa és nyilvánossá tegye a helyi értékek adminisztrációja, archiválása, dokumentálása és népszerűsítése érdekében.

Kelt, Pápa, 2021.02.01.

Kindertné Surányi Livia
.....

Aláírás

3. A nem saját készítésű dokumentumok szerepeltetése esetén az adott dokumentum tulajdonosának hozzájáruló nyilatkozata a szabad felhasználásról